

Muristen intikal eden adi ortaklık hissesinin varislere devri halinde vergi uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2372
Tarih	27.12.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2372

27/12/2011

Konu : Muristen intikal eden adi ortaklık hissesinin varislere devri halinde vergi uygulaması.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, adi ortaklık olarak faaliyet gösterdiğiniz, ortaklardan babanız ... 08/11/2009 tarihinde vefat ettiği yerine diğer varislerin alınarak faaliyetinize devam etmek istediğiniz belirtilerek, adi ortaklık unvanı ve vergi kimlik numarasının değişip değişmeyeceği, değişecek ise yeni ortaklık adına fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği, KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı ile önceki dönemden devreden KDV'nin indirim konusu yapıp yapılmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 81/1'inci maddesinde, ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde kanuni mirasçılar tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması ve mirasçılar tarafından işletmeye dahil iktisadi kıymetlerin kayıtlı değerleriyle (bilanço esasına göre defter tutuluyorsa

bilançonun aktif ve pasifiyle bütün halinde) aynen devir alınması halinde değer artışı kazancının hesaplanmayacağı ve vergilendirme yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un mükerrer 80'inci maddesinin 4 numaralı bendi hükmüne göre, ortaklık haklarının ve hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, değer artışı kazancı olarak vergiye tabi tutulacaktır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun;

- 12'nci maddesinde, ölüm halinde mükelleflerin ödevlerinin, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılara geçeceği, ancak, mirasçılardan her birinin ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu oldukları,

- 16'ncı maddesinde, vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay ekleneceği,

- 164'üncü maddesinde, ölümün işi bırakma hükmünde olduğu, ölüm olayının mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirileceği, mirasçılardan herhangi birinin ölüm olayını bildirmesinin diğer mirasçıları bu ödevden kurtaracağı,

- 229'uncu maddesinde ise faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 2001/1 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu İç Genelgesi'nde; "... murisin ölümünden itibaren mirasçıların aynı işe aralıksız devam etmeleri halinde, ölüm tarihinin muris için işi bırakma, mirasçılar için ise işe başlama olarak kabul edilmesi, işe devam edecek olan mirasçıların ölüm tarihini takip eden 1 ay içinde bildirimde bulunmaları durumunda bildirimin zamanında yapıldığının kabul edilmesi ve mirasçıların mükellefiyetlerinin murisin ölüm tarihinden itibaren tesis edilmesi gerekmektedir." açıklamasına yer verilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-c maddesiyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun 81'inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin KDV'den istisna olduğu, aynı maddenin parantez içi hükmü ile de bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından KDV Kanunu'nun 30'uncu maddesinin (a) bendi hükmünün uygulanmayacağı, işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 25 Seri No'lu KDV Genel Tebliği'nin "C-Adi Ortaklıklarda Vergileme" başlıklı bölümünde, "...adi ortaklıklarda, ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurmayan hisse devri işlemleri katma değer vergisine tabi olamayacak, adi ortaklıkta, ortaklardan biri veya birkaçının hisselerini diğer ortaklara veya üçüncü şahıslara devretmesi, bu şekilde ortaklıktan bazı ortakların ayrılması veya ortaklığa yeni ortakların alınması halinde, mevcut adi ortaklık, ortak sayısındaki değişiklik dışında aynen devam ediyorsa, bu hisse devri işlemlerinde vergi uygulanmayacaktır..." açıklaması yapılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; muristen intikal eden ticari işletmenin bütün varisler tarafından aynen devralınarak faaliyete devam edilmesi halinde bu devir işlemi nedeniyle değer artışı kazancı ve katma değer vergisi hesaplanmayacaktır.

Öte yandan, muris adına verilen son KDV beyannamesinde "sonraki döneme devreden KDV"nin bulunması halinde, bu vergi faaliyeti sürdüren işletme tarafından indirim hesaplarına dahil edilebilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026